

Op te bergen
in de band van
8 mei 2002

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

gehouden op 17 april 2002

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Verslag van de vergadering van 27 februari 2002	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	2
Rondvraag	2
Risicokaart Drenthe fase 1	3
Ontwerpbegroting 2003, ontwerpmeerjaren- begroting 2003-2006, conceptjaarrekening 2001 en conceptjaarverslag 2001 van het Interprovinciaal Overleg	5
Onderzoek "Drenthe na de gemeentelijke herindeling"	6
Nota Bedrijventerreinen in Drenthe tot 2015: lessen uit het verleden en consequenties voor de toekomst	14
2 ^e wijziging provinciale begroting 2002	20
Ontslag plaatsvervangend directeur-griffier van de provincie Drenthe	21
Afhandeling Tender arbeidsmarkt 2000	21
Oriënterend onderzoek naar de gevolgen van de liberalisering van de elektriciteitsmarkt voor kleinverbruikers	21
Sluiting	24
Toezeggingen	25

STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 17 april 2002 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

mevrouw A. de Widt-Nieuwenhuizen (VVD, voorzitter)
K.N. Blanksma (GroenLinks)
A. Boer (PvdA)
J.W.M. Engels (D66)
A.J. Gaasbeek (OSD)
R.C.M. van Glansbeek (CDA)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
H. Holman (CDA)
F. Ietswaart (D66)
J.J. Mastwijk (CDA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
W. Nijenbrinks (VVD)
J.H. Schaap (PvdA)
K.H. Smidt (VVD)
A. Wendt (ChristenUnie)

Voorts aanwezig:

A.L. ter Beek, Commissaris van de Koningin
Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)
H. Weggemans (PvdA, gedeputeerde)
J.D. Nauta (secretaris)
mevrouw N. Gerritsen
B. Potjer

Met kennisgeving afwezig:

H. Baas (ChristenUnie)
Ch.C. de Haas (OPD)
R.W. Klein Nulent (PvdA)
mevrouw G.M. Remmelts-Mulder (VVD)
S.A. van der Schoot (Ouderenpartij)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering en heet de heer Nauta welkom. Zij hoopt dat de commissie ook deze keer de uitgebreide agenda efficiënt afhandelt.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat bericht van verhindering tot het bijwonen van de vergadering is ontvangen van mevrouw Remmelts en van de heren Baas, Van der Schoot, Klein Nulent en De Haas.

3. Verslag van de vergadering van 27 februari 2002

Het verslag wordt conform het ontwerp goedgekeurd.

4. Ingekomen stukken

4.1. Verslag NHI-parlementariërsforum in Bad Zwischenahn van 7 december 2001, toegezonden bij brief van de wnd. secretaris van 5 maart 2002

De heer SCHAAP wil naar aanleiding van dit verslag een paar vragen stellen, maar hij weet niet goed bij welk agendapunt en in welke vergadering hij dat moet doen. Hij wil de mogelijkheid hebben over de NHI als organisatie te spreken.

De heer GAASBEEK zegt over dit verslag bij de Rondvraag vragen te willen stellen. Is dat de juiste gang van zaken?

De VOORZITTER zegt in overleg met de heren Baas en Faber een moment te zullen zoeken waarop dit punt besproken kan worden. Het verslag was bedoeld om interesse te wekken en dat is kennelijk gelukt.

4.2 Brief van gedeputeerde staten van 26 maart 2002, kenmerk 11/6.2/2002002019, inzake evaluatie werkgelegenheidsinitiatieven en maatschappelijke participatie

De heer IETSWAART vraagt om plaatsing van de brief op de agenda van de volgende commissievergadering.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN merkt op dat het, om een goede indruk te krijgen van de resultaten van deze initiatieven, nodig is het aantal fase-4-werklozen dat echt werk krijgt af te zetten tegen het totale aantal fase-4-werklozen.

De VOORZITTER zegt dat deze brief op de agenda van de volgende vergadering komt.

4.3. Overzicht stand van zaken gedane toezeggingen in vergaderingen van staten en statencommissies 2001, toegezonden bij brief van gedeputeerde staten van 27 maart 2002, kenmerk 12/8.2/2002002539

De VOORZITTER zegt dat dit nieuwe instrument bedoeld is om de staten meer inzicht te geven in de voortgang van de afspraken.

De heer ENGELS vraagt of bij de afhandeling van de subsidie aan Independant Brains ook de discussie in de Interprovinciale Statencommissie (Ipsc) betrokken wordt. De uitkomst van die discussie was een wat andere dan het college nu neerschrijft.

De heer WEGGEMANS zegt dat het college zich houdt aan de afspraken die in de staten van Drenthe zijn gemaakt. In de Ipsc is een andere afspraak gemaakt en die wordt nagekomen voor de volgende vergadering van de Ipsc.

5. IPO-aangelegenheden

De heer HARLEMAN heeft het rapport van het Interprovinciaal Overleg (IPO) over de uitbreiding van het provinciale belastinggebied met zeer veel enthousiasme gelezen. Hij neemt aan dat de vertegenwoordiger van Drenthe in het IPO ook het voorstel voor het heffen van opcenten op de onroerendezaakbelasting enthousiast zal omarmen.

De heer SWIERSTRA deelt mee dat het IPO in juni zijn standpunt over dit rapport bepaalt.

6. Rondvraag

De heer MASTWIJK herinnert aan de discussie van enige tijd geleden over de betaald voetbalorganisatie (BVO) Emmen. Na die discussie is

een min of meer vertrouwelijk stuk ter inzage gelegd en is afgesproken op een reactie van de gemeente Emmen te wachten. Is daarover nog iets nieuws te melden?

De heer GAASBEEK vraagt of fracties die niet in de Ipsc vertegenwoordigd zijn het volledige verslag van de vergadering kunnen krijgen en niet slechts een extract dat betrekking heeft op statenstukken.

De heer HARLEMAN vraagt of ook de reactie van de accountants van de BVO Emmen op het rapport van Geene ter inzage kan worden gelegd.

De heer WEGGEMANS zegt dat hem niets bekend is van een reactie van de accountants. Tijdens de voetbalwedstrijd van zaterdag jl. heeft hij gehoord dat de rapportage van de burgemeester over hoe het nu precies zit met alles wat door de vorige accountants is goedgekeurd in relatie tot het rapport-Geene nog niet klaar is. Indertijd is toegezegd dat de commissie die rapportage zou krijgen. Het college blijft daar achterheen zitten.

In antwoord op de vraag van de heer Gaasbeek deelt spreker mee dat verzending van het verslag van de Ipsc-vergaderingen door Drenthe zal worden opgepakt.

7. Statenstuk 940, Risicokaart Drenthe fase 1

De VOORZITTER wijst erop dat leden van twee statencommissies tijdens de presentatie van de stukken op 28 maart al zijn geïnformeerd en toen over de inhoud al vragen hebben kunnen stellen.

De heer VAN GLANSBEEK dankt het college dat het met voortvarendheid heeft gewerkt aan de inventarisatie van de risicobronnen in de provincie. De risicokaart is de eerste fase, maar een belangrijk hulpmiddel om veilig Drenthe handen en voeten te geven. De fractie van het CDA is bereid middelen beschikbaar te stellen voor de volgende stappen: de verfijning van de inventarisatie, het in kaart brengen van de risico-ontvangers, het analyseren van de informatie en het communiceren van het resultaat.

Spreker pleit voor een goede afstemming met de op te stellen meerjarenbeleidsnota over openbare orde en veiligheid en met de overheveling van de

coördinatie van gemeentelijke rampenplannen van Rijk naar provincie. In het Bestuursprogramma staat hierover dat inhoud moet worden gegeven aan de regierol van de provincie bij regionale aangelegenheden en dat zij de haar sturende rol niet uit de weg zal gaan.

De heer NIJENBRINKS waardeert het dat het college adequaat op de materie is ingesprongen. Zijn fractie stemt in met het opnemen van een bedrag van € 450.000,- in de begroting 2003. Hij dringt erop aan de burger op een goede manier bij het geheel te betrekken, want los van alle fouten die in Enschede en Volendam zijn gemaakt, waren het uiteindelijk de burgers die de veiligheid niet in acht hebben genomen.

Argument nummer 5 wekt de indruk dat tot nu toe niet veel belang is gehecht aan een veilig Drenthe, maar die indruk deugt niet.

De heer WENDT wijst erop dat het alleen goed optreden bij rampen en incidenten niet voldoende is. Het belangrijkste is dat men goed voorbereid is op ongevallen en dat is alleen mogelijk als men weet wat zich in zijn omgeving afspeelt. Volgens de risicokaart heeft een D66-voorman in de provincie in zijn tuin een vuurwerkopslag, maar het blijkt de vestiging van Halfords aan de Hoofdstraat in Hoogeveen te zijn. Op het moment dat er daadwerkelijk uitgerukt moet worden, kan deze vergissing voor problemen zorgen. Spreker hoopt dat dit de enige fout op de kaart is.

De heer ENGELS zegt dat er ook zoiets is als zelfvernietiging, iets waar D66 alles van weet. Maar zover is het nog lang niet.

Spreker sluit zich aan bij de waarderende woorden van de heer Van Glansbeek en bij de woorden van de heer Nijenbrinks over de rol en de positie van de burger.

Bij het maken van de inventarisatie is enerzijds vanwege de tijdsdruk en anderzijds omdat op landelijk niveau een aantal trajecten nog niet gereed was, gekozen voor zelfbeperking: er is uitgegaan van het model van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer plus de zwembaden. Voor de verdere verfijning wil spreker het college een aantal aandachtspunten meegeven. D66 meent dat meer inrichtingen dan de vijf genoemde vallen onder de Kernenergiewet; in dit verband noemt hij de laboratoria bij de waterschappen en bij het drinkwaterbedrijf.

Verder moet gelet worden op grote storingen bij nutsvoorzieningen, op risico's bij overstromingen en aardbevingen en op gevolgen van genetische manipulatie en moet gekeken worden naar wat zich langs en over de grenzen van de provincie voordoet.

Uit de paragraaf "Drenthe staat borg" blijkt dat het college niet wil wachten op de uitkomst van de discussie over de uitbreiding van de bevoegdheden van de provincie, maar direct een grote sprong voorwaarts wil maken. Het college vraagt het mandaat om maximaal in kunnen te zetten op formatie-uitbreiding en automatisering.

D66 doet niets af aan het belang van het veiligheidsbeleid, maar vraagt zich af waarom maximaal vooruit wordt gelopen op landelijke ontwikkelingen. Is het budgetrecht van de staten niet in het geding?

Aard en omvang van de provinciale bevoegdheden zijn nu nog niet duidelijk - en daarmee is ook niet duidelijk of dingen niet dubbel worden gedaan - en verder is niet duidelijk of provincies op dit punt wel gelijk denken.

De heer GAASBEEK merkt op het een goed stuk te vinden en hij wijst erop dat bij de presentatie op 28 maart alle instellingen hun instemming ermee betuigden.

De risicokaart maakt duidelijk dat een concentratie van mensen ook een concentratie van gevaar betekent. Hij deelt de mening dat op korte termijn tot operationalisering moet worden gekomen. De provincie beheert de kaart en heeft daarmee een verantwoordelijkheid op zich genomen. Als het om risico's gaat, zouden internationale en provinciale grenzen geen belemmering moeten zijn en daarom is het van belang over die risico's goed overleg te hebben.

Omdat de heer Ter Beek bij de presentatie van de kaart zei dat bestuurders rampvoorzieners zijn, ziet spreker de verdere uitwerking met belangstelling tegemoet.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN acht het een goede zaak dat gewerkt wordt aan een landelijk model en dat, vooruitlopend daarop, daarvoor al financiën beschikbaar worden gesteld. Ook in het verleden golden wel allerlei regels, maar die hebben niet kunnen voorkomen dat er rampen gebeurden. Het is nu de bedoeling dat op basis van de kaart allerlei operationele diensten aan het werk gaan,

want de kaart op zich biedt natuurlijk geen garantie.

Burgers zijn over het algemeen wel alert op gevaarlijke situaties en geven die vaak ook wel door. Is het dan misschien zinnig sancties te stellen op nalatigheid van de overheden?

Geeft deze kaart, die toch openbaar is, ook aanleiding tot verhoogde waakzaamheid tegen terroristische aanslagen en dergelijke?

De heer BLANKSMA herinnert zich dat na de ramp in Enschede de burgemeester van die stad meldde niets te hebben geweten van een vuurwerkopslag op die plek. De opslagplaatsen in Drenthe zijn nu tenminste bekend en dat is een belangrijke stap.

De les van de twee rampen van de laatste tijd is niet zozeer dat burgers geactiveerd moeten worden, maar dat de overheid alerter moet zijn. GroenLinks waardeert het dat deze kwestie voortvarend is aangepakt en gaat ervan uit dat die voortvarendheid wordt gehandhaafd.

De heer SCHAAP heeft ook waardering voor de voortvarende aanpak. Uit deze aanpak blijkt dat de veiligheid grote aandacht heeft. Het is ook goed dat nu al wordt nagedacht over de volgende stappen, ook al is niet bekend waar in de toekomst de bevoegdheden precies liggen. Heeft het college al een globaal beeld van de rampenplannen van de gemeenten?

De heer TER BEEK dankt de commissie voor de waardering. Het college heeft ook echt vaart willen maken, omdat het na Enschede en Volendam onbestaanbaar is dat een lokale, provinciale of nationale overheid de voor de burgers zo essentiële veiligheid zou veronachtzamen.

Met zijn opmerking dat in Enschede bestuurders niet wisten van deze vuurwerkopslag, slaat de heer Blanksma de spijker op de kop, want de eerste voorwaarde voor een rampenbestrijdingsplan is kennis van de risico's.

Daarom heeft Drenthe op basis van gegevens van de gemeenten, de brandweer, de politie en de in eigen huis aanwezige registers en kaarten de risico's in kaart gebracht. Misschien zitten er nog wel meer fouten in dan de ene door de heer Wendt gesignaleerde, maar het is nu vooral zaak de kaart actueel te houden, dus om veranderingen bij te houden. De kaart moet daarom zo niet wekelijks dan toch in ieder geval maandelijks

geüpdated worden. Natuurlijk zal ook gewerkt worden aan een goede afstemming met de op komst zijnde algemene beleidsnota.

Op basis van bestaande wetgeving heeft de provincie her en der al een coördinerende functie: bestrijding van een gemeentegrensoverschrijdende ramp wordt opgeschaald naar het hogere niveau van de provincie. Daartoe worden jaarlijks bestuurlijke oefeningen gehouden. Op 19 april vindt in de provincie zo'n oefening plaats, waarbij verschillende operationele diensten betrokken zijn en waaraan enkele gemeenten meewerken. Er wordt dan een ramp nagespeeld.

Uiteraard was er vroeger ook wel aandacht voor de veiligheid, maar de meest recente geschiedenis heeft ons wel een paar lessen geleerd. Een van die lessen is dat de burger ten volle bij de zaak moet worden betrokken, maar voorwaarde is dan wel dat die burger ook weet wat er aan de hand is en wat de risico's zijn. De voorliggende kaart is in eerste aanleg alleen voor de operationele diensten bedoeld, maar de volgende kaart, die zal worden gemaakt naar het landelijke model van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksaangelegenheden (BZK), zal ook beschikbaar zijn voor de burger.

Spreker neemt de suggesties van de heer Engels ten aanzien van de verfijning en de verdieping mee.

Waarom wordt nu al het voorstel gedaan om meer financiën beschikbaar te stellen? Het is bekend dat het bij het aanpakken van dit probleem niet mogelijk is voor een dubbeltje op de eerste rij te zitten. Vooral menskracht en apparatuur vragen financiële investeringen. De provincies zijn met BZK in onderhandeling over beschikbaarstelling van een soort van doeluitkering om de provincies in staat te stellen de hun toegedachte rol uit te voeren. De komende verkiezingen en kabinetsformatie kunnen in dit opzicht voor problemen zorgen en daarom heeft spreker zijn medewerkers opgedragen een inschatting te maken van de middelen die nodig zijn om het ingezette traject verder uit te voeren. Maar de staten hoeven pas daadwerkelijk middelen beschikbaar te stellen wanneer de uitkomst van de onderhandelingen met BZK bekend is. Spreker gaat ervan uit dat de staten uiteindelijk zeker geen € 450.000,-- beschikbaar hoeven stellen.

Spreker is het eens met de opmerkingen van de heren Gaasbeek en Blanksma en mevrouw

Nieuwenhuizen over het op korte termijn operationaliseren.

Op de lijst die de staatssecretaris van BZK een aantal weken geleden bekend heeft gemaakt van gemeenten die geen geactualiseerde rampenplannen hebben, komen geen Drentse gemeenten voor. De reden hiervoor is dat na de herindeling de twaalf nieuwe Drentse gemeenten nieuwe rampenplannen voor hun gemeentelijk gebied hebben gemaakt. Die rampenplannen dienen eens in de vier jaar geactualiseerd te worden, wat neerkomt op een verdere detaillering in de operationele sfeer. Daar wordt goed aan gewerkt, want het besef dat de Drentse burger zich veilig moet voelen, leeft ook bij de gemeenten. Op dit punt wordt ook goed samengewerkt.

TWEEDE TERMIJN

De heer ENGELS wil de aarzeling van zijn fractie graag toelichten. D66 heeft de paragraaf "Drenthe staat borg" zo geïnterpreteerd dat het college de intentie heeft om, los van de uitkomst van de onderhandelingen met het Rijk, de maximale inzet te plegen. Hij begrijpt nu dat het college het maximale plaatje heeft opgevoerd, omdat rekening moet worden gehouden met een maximale uitkomst uit de onderhandelingen, maar dat het middenplaatje anders wordt als de omvang van de bevoegdheden een andere zal zijn.

De heer TER BEEK geeft aan dat wat hem betreft op dit punt BZK en de provincie als communicerende vaten werken.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie positief adviseert.

(De heer Ter Beek verlaat de vergadering.)

8. **Statenstuk 934, Ontwerpbegroting 2003, ontwerpmeerjarenbegroting 2003-2006, conceptjaarrekening 2001 en conceptjaarverslag 2001 van het Interprovinciaal Overleg**

De heer GAASBEEK zegt de rekening 2001 en de begroting 2003 te hebben vergeleken. Hij constateert dat de bijdrage voor interimpersoneel en detacheringen sterk is verlaagd. Is dit het gevolg van een beleidswijziging? Wat is de reden dat er veel minder bijzondere opdrachten zijn uitge-

voerd? Wat is de reden van de zeer sterk dalende renteopbrengst?

De heer VAN GLANSBEEK wijst erop dat in vergelijking tot hetgeen hierover in het jaarverslag 2001 staat de kassiersfunctie in de begroting 2003 een heel grote vlucht neemt: de kosten zijn bijna verdrievoudigd. De kassiersfunctie dient als doorgeefluik van de provincies voor gezamenlijke betalingen. Om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen, is het van groot belang bij het uitoefenen van deze functie een streng protocol te hanteren.

De heer NIJENBRINKS zegt dat voor zijn fractie de formatie van het IPO altijd een belangrijk meetpunt is geweest. In 2001 was het aantal formatieplaatsen 60,41, aan het eind van dat jaar was dat 57,26, in 2003 zal het aantal 61,88 zijn en in 2006 57,88. Mede op grond hiervan kan de VVD met zowel het jaarverslag als de ontwerp-begroting instemmen.

De heer SWIERSTRA merkt op dat het om een beleidsarme begroting gaat. De beleidsintensiveringen en de financiële gevolgen daarvan zullen in het najaar aan de staten worden voorgelegd. Het verschil tussen rekening en begroting heeft onder andere met een andere manier van technische verwerking van de cijfers te maken, maar ten aanzien van het personeel is dat verschil vooral veroorzaakt doordat nieuw vast personeel is aangekomen, waardoor minder een beroep op buitenstaanders gedaan hoefde te worden. Naast de vaste thema's heeft het IPO gekozen voor een aantal projecten. Het aantal bijzondere opdrachten wordt zo laag mogelijk gehouden en zal ook uitsluitend die dossiers betreffen die niet door het reguliere apparaat kunnen worden behandeld. Het gaat dan wel om heel grote projecten als verkeer en vervoer, maar buitenstaanders worden zo kort mogelijk ingeschakeld. Het antwoord op de vraag waarom de renteopbrengsten zo sterk dalen, weet spreker niet. In ieder geval heeft die daling geen repercussies voor de totale begroting. Over de kassiersfunctie zijn in de afgelopen bestuursvergadering al enkele afspraken gemaakt. Er worden strikte criteria gesteld en geprobeerd zal worden de zaak strak in de hand te houden. De opmerkingen van de heer Van Glansbeek zal spreker zeker inbrengen.

In reactie op de opmerking van de heer Nijenbrinks zegt spreker dat de formatie zo zuinig mogelijk is.

De VOORZITTER zegt zich voor te kunnen stellen dat de heer Gaasbeek op ambtelijk niveau uitzoekt hoe het precies met de renteopbrengsten zit.

Zij stelt vast dat de commissie een positief advies uitbrengt.

9. Statcommissiestuk van 26 maart 2002, kenmerk 12/6.21/2002002535, Onderzoek "Drenthe na de gemeentelijke herindeling"

De VOORZITTER wijst erop dat het tijdstip van evaluatie al is besproken in de commissievergadering van 28 maart 2001.

De heer SCHAAP deelt mee dat zijn fractie instemt met de opzet van het onderzoek, al heeft zij hierbij wel een opmerking.

De betrokkenheid van de inwoners van de gemeenten is op een soort van tweede plan gezet. In het stuk staat hierover dat nog wel eens besloten kan worden via burgerpanels en visitatiecommissies verdiepingslagen aan te brengen. De PvdA wil dat in de eerste fase van het onderzoek al wordt bekeken of de verbeteringen die de commissie-Van Splunder in haar uitgangspunten en randvoorwaarden heeft voorspeld, ook door de inwoners worden ervaren. Ambtenaren en bestuurders hebben misschien nog met frustraties van de herindeling te kampen, maar die frustraties moeten niet het beeld bepalen van het resultaat van het onderzoek. Daarom vond de PvdA het niet erg dat de evaluatie nog wat werd uitgesteld. Immers, als uit de evaluatie onder ambtenaren en bestuurders blijkt dat alles beter loopt, dan wil dat nog niet zeggen dat de inwoners die ervaring ook hebben.

Om de mening van de burgers te horen is het niet nodig grote bijeenkomsten te beleggen, maar zijn steekproefsgewijze enquêtes voldoende.

De heer BLANKSMA zegt dat de heer Schaap al het gras al voor zijn voeten heeft weggemaaid. GroenLinks meende dat het evaluatieonderzoek ook best al voor de gemeenteraadsverkiezingen had kunnen worden gehouden, maar nu het nu toch gebeurt zullen zeker de burgers erbij betrok-

ken moeten worden. Juist de burgers kunnen aangeven of de doelstellingen wat betreft de dienstverlening en dergelijke gehaald zijn.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN wijst erop dat maatschappelijke organisaties, gemeentebesturen en ambtenaren niet beschouwd kunnen worden als woordvoerders van de burgers. Het is een manco de burgers er eventueel pas in een later stadium bij te betrekken. Is in de begroting niet een ton extra uitgetrokken om juist de burgers ook bij het onderzoek te betrekken?

Spreekster vindt de door de commissie-Van Splunder genoemde uitgangspunten en randvoorwaarden nogal mager.

De heer GAASBEEK herinnert aan de toezegging dat de resultaten van de herindeling onderzocht zouden worden. Destijds is door gedeputeerde Pastoor toegezegd dat ook de burger bij de evaluatie zou worden betrokken.

Indertijd is er hard voor gevochten regionale bijeenkomsten georganiseerd te krijgen en daar zijn er zeven van gehouden. Wat spreker betreft worden de bijeenkomsten met de burgers ook nu een massaal gebeuren, want daaruit blijkt dan de belangstelling van die burgers.

In zijn boekje "Effecten van herindeling" naar aanleiding van de gemeentelijke herindeling in Groningen geeft professor Herweijer algemene trends aan. Het college zou dit boekje als leidraad kunnen nemen.

De centrale vraag in het onderzoek zou moeten zijn of een gemeente als gevolg van de herindeling de lokale basistaken beter kan uitvoeren en wat voor de burgers de kosten van die herindeling zijn. Op de regiobijeenkomsten kan hierover informatie worden verkregen, evenals over het functioneren van gemeentebesturen en ambtelijke organisaties.

De aanbevelingen voor de toekomst mogen niet vrijblijvend zijn, want als blijkt dat de herindeling mislukt is, moeten de zaken teruggedraaid kunnen worden.

Tijdens het hele onderzoek is de communicatie met de burgers van buitengewoon belang. Na de verkiezingen van 2003 gaat ook in de provincies het duale stelsel van start. De staten moeten niet alleen met de mond belijden dat de mening van de burger van belang is, de staten moeten ook rekening houden met die mening, want dat geeft vertrouwen.

Laat de provincie eens stoppen met de onzin van het inschakelen van een extern bureau; spreker geeft aan hiermee alleen maar slechte ervaringen te hebben.

Spreker heeft er bezwaar tegen dat het verzamelen van informatie weer in de zomermaanden gebeurt, net als ten tijde van de voorbereiding van de herindeling.

De heer ENGELS is blij met de nakende start van het herindelingsonderzoek. Hij vindt opzet en aanpak van het onderzoek om vier redenen wel wat dun.

1. De toetsing van de herindelingscriteria is wel een beetje terug te vinden in het kwalitatieve onderzoeksdeel, maar richt zich slechts op algemene trends en op een generale rapportage.
2. De onderzoeksmethode is vooral opgehangen aan het verschijnsel van de rondetafelgesprekken en dan met name met de meest betrokkenen, dus bestuurders en belanghebbenden, wat een risico van subjectiviteit met zich brengt.
3. Of de aangekondigde verdiepingsslag - eigenlijk de échte meting - er ook werkelijk komt, staat nog niet vast.
4. De kwantitatieve meetpunten zijn in een enkel geval niet scherp. Het is natuurlijk prachtig te meten hoeveel voltijdse wethouders er zijn, maar er is geen causaal verband tussen het voltijds functioneren en de bestuurskracht.

De heer SCHAAP zegt dat het probleem juist is dat er zoveel halftijdse wethouders zijn gekomen.

De heer ENGELS vindt het de vraag of met de voorgestelde opzet van de evaluatie een volledig beeld van de situatie tot 2003 wordt verkregen. D66 krijgt graag inzicht in de overgangseffecten van de herindeling. Wat is er sinds 1998 veranderd? Hoe is de herindelingsoperatie als zodanig verlopen? Dat is te meten via procesevaluatie en dat is meer dan het in kaart brengen van ontwikkelingslijnen op basis van gesprekken.

Om een goed beeld te krijgen zou een echt onafhankelijke instantie dingen moeten meten, waarbij uiteraard wel rekening moet worden gehouden met de fase van de herindeling. Het gaat er uiteindelijk om of de veronderstelde kwaliteitsverbetering er ook daadwerkelijk is gekomen.

Spreker heeft de indruk dat het college de evaluatie tamelijk defensief aanpakt. Het is in wezen niet

meer dan een zelf-evaluatie. D66 wil meer ambitie. Er moet daadwerkelijk gemeten worden en er moet nu al door externen gevisiteerd worden, zodat zij ook het omgevingsbeeld mee kunnen nemen. Vooral ook de betrokken inwoners moeten gehoord worden.

Waarom kiest het college voor deze terughoudende aanpak? Waarom vindt geen empirisch onderzoek plaats naar de mogelijke kwaliteitsverbetering? Er vindt geen prestatiemeting plaats en er is geen sprake van een objectieve toetsing van de uitgangspunten, terwijl er toch voorbeelden en modellen genoeg zijn. In dit verband kunnen de namen Herweijer en Toonen worden genoemd en BZK heeft een kwaliteitsmonitor ontwikkeld. Er zijn mogelijkheden genoeg om ook pas vier jaar na de herindeling meer informatie boven tafel te krijgen. Heeft wellicht de opstelling van de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG) een rol gespeeld bij de opzet van dit onderzoek? Is er misschien angst bij de gemeenten om gemeten te worden, omdat zij dan een rapportcijfer krijgen? Die angst is enigszins voorstelbaar, maar de provincie moet daarin toch niet meegaan.

Spreker vindt € 90.000,- voor uitvoering van wat nu voorligt, erg veel. Voor dat bedrag kan naar zijn mening veel meer worden gedaan.

De heer NIJENBRINKS deelt mee dat zijn fractie in grote lijnen met de voorgestelde opzet van het onderzoek kan instemmen, al vindt zij het plan van aanpak wel wat vlak. Er kan pas echt geëvalueerd worden na een periode van tien tot vijftien jaar, maar op grond van een destijds gedane toezegging wordt nu al met een eerste evaluatie begonnen.

Volgens de eerste zin op pagina 2 van bijlage 1 is de VDG nadrukkelijk bij de opzet het onderzoek betrokken. Bovendien doet die zin de vraag rijzen wie waarvoor verantwoordelijk is.

Wat op pagina 3 over de communicatie staat, is allemaal wat vaag. Ook de fractie van de VVD is van mening dat de burger bij de evaluatie moet worden betrokken. Natuurlijk is het hierbij betrekken van de burger niet bedoeld om uitlatingen te doen dat deze of gene dus eigenlijk gelijk had. Maar omdat de burger zo nadrukkelijk bij de herindeling betrokken is geraakt, is het wel zaak hem op een andere manier dan in het stuk is verwoord bij de evaluatie te betrekken.

De heer VAN GLANSBEEK zegt dat de kritiek van zijn fractie zich ook richt op de betrokkenheid van de inwoners van Drenthe. Zijn fractie heeft het stuk niet zo gefileerd als de heer Engels dat nu heeft gedaan. Toch wacht spreker met belangstelling het antwoord van het college op de inbreng van de heer Engels af.

In het voortraject moet een goede inventarisatie van de gegevens plaatsvinden. Volgens het tijdpad is aan het eind van 2002 een rapportage voorzien en die rapportage moet natuurlijk vergezeld gaan van aanbevelingen. Het is dan niet genoeg te zeggen dat eenieder maar zijn voordeel met die aanbevelingen moet doen; er moet natuurlijk ook iets mee gedaan worden. Daarom moeten de staten aan de gegevens uit het onderzoek ook consequenties durven verbinden.

De heer WENDT zegt dat ook zijn fractie zich eigenlijk alleen maar bezig heeft gehouden met de communicatie met de burger. Immers, de zinsnede dat veel aandacht zal worden besteed aan de communicatie met zowel de betrokkenen als de Drentse samenleving, suggereert dat de Drentse samenleving blijkbaar niet betrokken is. Wie zijn dan wél die betrokkenen? De Stafgroep Communicatie zal een plan maken voor die communicatie en hij hoort nu hoe de staten hierover denken. Spreker zegt dat zijn fractie instemt met het stuk.

De heer SWIERSTRA heeft de indruk dat de staten met hetzelfde punt worstelen als waarmee het college heeft geworsteld en dat de reden is waarom het college in het stuk nogal terughoudend is. Dat is geen defensieve maar juist een heel zorgvuldige houding. Voor het boven tafel krijgen van de gegevens die van belang zijn voor het bepalen van het oordeel en het genereren van de leer-effecten, is een gedegen opzet van belang, een opzet die niet in een bepaalde extreme richting gaat. Spreker is het met de heer Engels eens dat in ieder geval een deel van het onderzoek door een extern en onafhankelijk bureau moet worden uitgevoerd. Het andere deel kan heel goed worden gedaan door eigen mensen en dat is altijd goedkoper.

De heer GAASBEEK wijst erop dat de heer Engels sprak over externe deskundigen.

De heer SWIERSTRA ziet het verschil niet, of het moet zijn dat de rekening gaat naar de deskundige X of Y of naar de BV X of de BV Y.

De heer GAASBEEK zegt dat de ervaring hem heeft geleerd dat een bureau niet uit louter deskundigen bestaat.

De heer SWIERSTRA zegt dat de staten ervan uit kunnen gaan dat het college zeer zorgvuldig is bij het inhuren van externe deskundigen, zowel inhoudelijk als wat betreft de vorm waarin dat gebeurt. De deskundigen van wie de namen al zijn genoemd, verrichten hun werkzaamheden vaak binnen het kader van een bureau waarbij zij zijn aangesloten of waaraan zij hun deskundigheid verhuren.

De heer Pastoor heeft namens het voor-vorige college toegezegd dat binnen vijf jaar een wetenschappelijk verantwoorde evaluatie zou plaatsvinden. Aan die toezegging wordt nu voldaan.

De heer GAASBEEK merkt op dat de heer Pastoor de term "wetenschappelijk verantwoorde evaluatie" nooit heeft gebruikt. Er is alleen gezegd dat er binnen vijf jaar geëvalueerd zou worden.

De heer SWIERSTRA zegt dat de heer Pastoor op 23 september 1998 de toezegging deed: "... dat er binnen vijf jaar een evaluatie zal komen van de gemeentelijke herindeling in de vorm van een wetenschappelijk onderzoek met inschakeling van externe deskundigen." Daarom legt het college de commissie een voorstel voor dat nog niet voor 100% is dichtgetimmerd, maar dat lopende het proces steeds verder en zorgvuldiger de diepte in kan gaan om op die wijze de succesvolle en voorzichtige wijze waarop de herindeling is doorgevoerd, door te zetten.

Het college heeft veel overleg gehad met de VDG, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau en zowel in kleine kring als met het voltallige college en het algemeen bestuur van de VDG, omdat het college het voor de kwaliteit van de evaluatie van belang acht die in goed overleg met de gemeenten te houden. De nieuwe gemeenten, die de uitkomst zijn van de herindeling, moeten daarin hun eigen verantwoordelijkheid heel goed kennen, met name naar hun burgers toe. Veel gemeenten overwegen ook het houden van dergelijke kwaliteitsonderzoeken. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten faciliteert zo nu en dan zogenaamde

tevredenheidsonderzoeken en de provincie moet zich goed realiseren waar de grens ligt van het als overheden over elkaar oordelen en geven van rapportcijfers. Het is niet dat het college bang is een oordeel uit te spreken, maar aan de andere kant moet heel goed gelet worden op waar de verantwoordelijkheid van de provincie eindigt en die van een andere zelfstandige overheid begint. In het stuk staat dat de uitkomst van het onderzoek wordt omgezet in een advies aan de verschillende actoren in het geheel, dus aan gedeputeerde staten, aan de colleges van burgemeester en wethouders, aan de raden en aan de staten, die dan vervolgens maar moeten zien wat zij ermee doen. Dat kan heel negatief worden opgevat, maar dat is het juist niet, want het zijn de staten van Drenthe die aan de hand van het rapport een oordeel geven over wat ermee moet worden gedaan en dan de ruimte hebben hun oordeel uit te spreken over de gemeenten, eventueel vervolgonderzoeken te starten of vervolgmaatregelen te nemen en tegelijkertijd de ruimte hebben een besluit te nemen over wat het provinciaal bestuur zelf regardeert. Het is misschien in allemaal kleine zinnnetjes opgeschreven, maar het staat er allemaal wel heel nadrukkelijk. In het stuk staat ook dat het provinciaal bestuur wil zien wat de evaluatie betekent voor de verhouding tussen de provincie en de bestuurslaag gemeente. Staat de betrokkenheid van de inwoners op het tweede plan? Het antwoord is ja en nee. Het heeft te maken met het moment waarop de evaluatie wordt gehouden. Afgesproken is dat binnen vijf jaar te doen, maar voor een werkelijk fundamentele evaluatie is vijf jaar aan de vroege kant. Omdat de staten hebben uitgesproken de evaluatie na de gemeenteraadsverkiezingen maar voor de statenverkiezingen te laten plaatsvinden, moet een deel van het proces wel in de zomervakantie plaatsvinden. Uiteraard zullen onderdelen waarvoor bepaalde mensen beschikbaar moeten zijn, worden uitgesteld tot direct na de vakantie, net zoals bij de eigenlijke herindeling is gebeurd. Omdat de evaluatie vrij snel komt, zal die vooral gericht zijn op de stand van zaken van dit moment, dus op het construeren van een nulmeting die gebruikt kan worden bij verdere monitoring in de komende jaren en daarmee basis kan zijn voor een meer wetenschappelijke evaluatie van de herindeling, maar ook voor monitoring van het overheidsbeleid als zodanig. Er wordt nu al vroeg in het proces geprobeerd die zaken op te sporen

die tot knelpunten hebben geleid of nog leiden, waarvan anderen kunnen leren en die nu nog bijgestuurd kunnen worden, de zogenaamde verbeterpunten.

De heer NIJENBRINKS vraagt of de provincie op deze punten de regie heeft of dat de provincie gegevens opvraagt.

De heer SWIERSTRA herhaalt dat de verantwoordelijkheid voor het héle proces bij de provincie ligt. Daarover is uitdrukkelijk met de gemeenten gesproken. Er komt wel een begeleidingscommissie, waarin ook de gemeenten zijn vertegenwoordigd, omdat de medewerking van de gemeenten nodig is om zoveel mogelijk informatie boven tafel te krijgen en omdat de gemeenten er belang bij hebben zoveel mogelijk van hun problemen vertaald te zien in de evaluatie. Het is niet zo dat de provincie de gemeenten een cijfer geeft, dat moeten de gemeenteraden vooral zelf doen. De evaluatie is voor de raden in de dualistische gemeenten een mogelijkheid om het college erop te wijzen dat bepaalde zaken moeten worden verbeterd.

Wanneer de burger te vroeg bij de evaluatie wordt betrokken via grote enquêtes of referenda-achtige toestanden, bestaat de kans dat achteraf blijkt dat bepaalde vragen anders geformuleerd hadden moeten worden en wordt de indruk gewekt dat, om het heel negatief te zeggen, het "gesundes Volksempfinden" het oordeel is over de herindeling en tot conclusies moet leiden. In dat geval wordt de emotie te veel verbonden met de meer wetenschappelijke kant en de verbeterpunten daarin.

De heer SCHAAP erkent dat dit het geval is wanneer de methode-Gaasbeek wordt gebruikt en een sportzaal wordt gevuld met inwoners van De Wolden. In dat geval heeft het gesundes Volksempfinden het eindoordeel. Maar als een wetenschappelijke methode wordt gebruikt om te onderzoeken hoe mensen ergens over denken, bestaat dat risico niet.

De heer SWIERSTRA zegt het bewust zo scherp geformuleerd te hebben om aan te geven wat het college in ieder geval niet wil en wat tot een afbreuk van het proces zou kunnen leiden. In het stuk staat ook niet dat in eerste instantie alleen met bestuurders en ambtenaren zal worden ge-

sproken. Nee, er staat dat ook gesproken zal worden met instellingen enzovoorts.

De heer ENGELS vraagt wat precies het afbreukrisico is wanneer de methode-grote zaal wordt gehanteerd. Wat is er op tegen de emotie die er misschien wel is naar boven te laten komen? Of de term gesundes Volksempfinden in een dergelijke situatie maatgevend is, betwijfelt spreker.

De heer SWIERSTRA zegt die term uitsluitend gebruikt te hebben om de situatie te chargeren. Als het gaat om een emotie die gehoord mag en moet worden, is het de vraag op welk moment en op welke wijze die in het proces kan worden ingepast opdat de conclusies kunnen leiden tot werkbare vertalingen in de gemeenteraden en in de staten. In ieder geval mag niet de suggestie postvatten dat als er maar lawaai genoeg wordt gemaakt, de herindeling wordt teruggedraaid.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN meent dat het niet alleen om emoties gaat.

De heer GAASBEEK is het hiermee eens. De heer Swierstra gaat alleen van het negatieve uit; het lijkt wel op angst. Mensen moeten het recht krijgen aan te geven waarom zij ontevreden zijn.

De heer SWIERSTRA zegt dat daarvoor ook ruimte gecreëerd wordt. De volksvertegenwoordigers in de raden en de staten hebben de taak dat verhaal op de juiste manier in te brengen en zij moeten de vinger leggen op onjuiste conclusies in het rapport. Door middel van zeer gedegen onderzoek en het organiseren van rondetafelgesprekken met heel verschillende instanties - en daarbij gaat het niet alleen om bureaucratische instanties maar ook om verenigingen als ROVER - wordt geprobeerd erachter te komen wat de ervaring van de burger is met het openbaar bestuur na de herindeling en op basis van die kennis wordt geprobeerd met de burger zelf in contact te treden.

De heer ENGELS wijst erop dat veel burgers geen enkele functie hebben behalve dat zij onderdaan zijn. Daarom zou niet terughoudend moeten worden opgetreden als het gaat om een onderzoek naar de opvattingen van die mensen. Het zou de kwaliteit van het onderzoek zeer ten goede komen. Hoe eerder en beter die mening bekend is,

hoe eerder volksvertegenwoordigingen en colleges daar iets mee kunnen doen. Maar omdat het college vreest voor afbreukrisico wil het dit onderzoek naar achteren schuiven.

De heer SWIERSTRA heeft het vermoeden dat college en commissie het veel meer eens zijn dan nu wordt gesuggereerd. Hij heeft vooral willen aangeven wat het niet moet zijn, want hij wil geen enkele verwachting wekken die niet kan uitkomen. Het eerste deel van het onderzoek zal sterk gericht moeten zijn op wat burgers beweegt. De methodiek waarmee dan verder wordt gegaan om het verhaal van de burger te completeren, staat nog niet vast. De methodiek wordt pas bepaald na de gesprekken met de bureaus. Die gesprekken worden op korte termijn gevoerd en daarbij wordt zeker de monitor van BZK betrokken. Het kan best zijn dat dan wordt besloten via een vorm van enquête de burger erbij te betrekken, maar het zou ook heel goed kunnen zijn dat er heel gerichte panels uitkomen met de loslopende burger of dat steekproeven gehouden gaan worden.

De heer SCHAAP heeft de indruk dat de gedeputeerde denkt dat de commissie het met het college eens is, terwijl alle fracties het gevoel hebben dat het college wel van alles wil, maar juist niet wil onderzoeken hoe de inwoners van de gemeenten die het herindelingsproces hebben ondergaan hierover denken. College en staten zijn het dus helemaal niet eens.

De heer SWIERSTRA meent dat de formulering in het stuk het mogelijk maakt over de grenzen waarbinnen en het doel waarvoor het onderzoek moet worden gedaan, heen te kijken. Het bedrag van € 45.000,-- is met name ook voor deze aspecten bedoeld.

De heer ENGELS constateert dat het college het betrekken van de burger ziet in het kader van de verdiepingsslag. De commissie heeft dit geïnterpreteerd als: nu niet voluit, maar later wellicht wel. Is het nu zo dat het college de ruimte wil hebben om met externe adviseurs te spreken over de precieze aanpak van hoe moet worden gemeten en in kaart gebracht, maar het wel uit de verdiepingsslag haalt en het deel laat uitmaken van het in te zetten onderzoek? Als deze vraag met ja wordt beantwoord, zijn college en commissie het eens, in het andere geval niet.

De heer SWIERSTRA zegt dat de verdiepingsslag onderdeel van het onderzoek is.

De heer SCHAAP vindt de passage op pagina 3 "Of, en zo ja, welke behoefte er is voor verdieping, is een van de uitkomsten van de "rondetafelgesprekken"." in dit opzicht duidelijk. College en commissie zijn het dus niet eens.

De heer SWIERSTRA zegt dat het allemaal heel voorzichtig is geformuleerd, maar dat zijn uitleg de juiste is.

De heer ENGELS vraagt waarom zijn vraag dan niet met "ja" wordt beantwoord.

De heer SWIERSTRA merkt op dat het, zoals het in deze commissievergadering genotuleerd wordt, de manier is waarop het onderzoek zal worden gedaan.

De heer BLANKSMA wijst erop dat de gedeputeerde zojuist nog zei dat het onderzoek mogelijk wordt verdiept, terwijl alle fracties die verdieping sowieso willen.

De heer SWIERSTRA vindt het allemaal heel helder. In het stuk had de formulering gebruikt moeten worden: "In de loop van het onderzoek zal duidelijk worden dat het noodzakelijk is ...".

De heer ENGELS merkt op dat al duidelijk is dat het moet. De gedeputeerde moet daarom gewoon toezeggen dat het gebeurt.

De heer SWIERSTRA zegt dat al gezegd te hebben. Het gaat nu nog om de manier waarop, dus om de methodiek.

De paragraaf over de communicatie is wat ruim geformuleerd. De communicatie is sterk afhankelijk van de methodieken waarmee naar burgers en instanties toe wordt geopereerd.

TWEEDE TERMIJN

De heer SCHAAP constateert dat het college, de commissie gehoord hebbende, de inwoners van de Drentse gemeenten voluit gaat betrekken bij het onderzoek.

De heer BLANKSMA voegt daaraan toe dat die burgers daartoe in de lijst van extern betrokkenen dienen te worden opgenomen.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of de nulmeting die volgens de heer Swierstra nu wordt opgesteld eigenlijk niet aan de herindeling vooraf moest gaan.

De heer GAASBEEK zegt het zelden zo eens te zijn geweest met de heer Schaap als in deze tweede termijn. Als het antwoord op diens opmerking uit twee letters bestaat, zijn burgers niet langer onderdaan in de negatieve zin van het woord.

De heer ENGELS stelt vast dat het antwoord op zijn vraag of de gewone burger meteen al bij het onderzoek wordt betrokken en niet pas in de verdiepingsslag, maar dat het college de ruimte wil hebben om in overleg met de externe adviseurs na te gaan welke methodiek daarvoor moet worden gebruikt, "ja" is.

Spreker dankt de gedeputeerde voor de open en genereuze manier waarop gediscussieerd kon worden. Overigens is hij er nog niet van overtuigd dat de nu gekozen opzet en aanpak van het onderzoek wel de juiste is. Vijf jaar is een vroeg moment om te meten, maar dat is geen reden om maar een beperkt onderzoek te doen. Juist voor de verfijningen en verdiepingsslagen die in een later stadium plaatsvinden is het van belang wat nu gemeten kan worden ook werkelijk al voluit te meten. Spreker hoort graag hoe de andere fracties hierover denken, want die insteek kan leiden tot een andere opzet van het onderzoek.

De heer NIJENBRINKS heeft geen behoefte aan het voorstel van de heer Engels. Zijn fractie is het in grote lijnen eens met de door het college voorgestelde opzet van het onderzoek. De commissie heeft laten weten prijs te stellen op een verdiepingsslag als het gaat om het betrekken van de burgers bij het onderzoek en de gedeputeerde heeft hierover een en ander gezegd. Wat spreker betreft is hiermee de zaak af.

De heer VAN GLANSBEEK heeft van de gedeputeerde begrepen dat niet alleen gaat om rondetafelgesprekken, maar dat een deel van het onderzoek door een onafhankelijk, extern bureau zal worden gedaan.

De heer ENGELS wijst erop dat dat bureau de regie over de gesprekken voert.

De heer VAN GLANSBEEK gaat ervan uit dat ook de heer Swierstra weet dat de heer Pastoor inder tijd een wetenschappelijk onderzoek heeft toegezegd en dat daarom een deel van het onderzoek zal worden gedaan door een onafhankelijk extern bureau. Spreker houdt het college aan die interpretatie.

De heer SWIERSTRA zegt dat is gekeken of een brede nulmeting geconstrueerd kan worden van de situatie vóór de herindeling, maar dat blijkt bijna niet mogelijk. Er zijn wel veel gegevens, maar die zijn niet vergelijkbaar. Daarom wordt getracht nu een nulmeting te maken, waarvan bij vervolgonderzoeken gebruik kan worden gemaakt.

Het feit dat een periode van vijf jaar eigenlijk wat kort is voor een evaluatie, leidt tot een iets ander onderzoek dan de onderzoeken die na tien of vijftien jaar worden gedaan. Spreker meent met de heer Engels dat zowel de eerste kwalitatieve als de eerste kwantitatieve metingen de eerste aanwijzingen moeten geven voor de situatie van dit moment en als input moeten kunnen worden gebruikt voor eventuele vervolgmonitoring. Of de eerste gesprekken daarvoor voldoende zijn, is afhankelijk van hoe die gesprekken georganiseerd worden. Bureaus zullen hun kwalitatieve, wetenschappelijke metingen vaak doen aan de hand van interviews. Het college zal de bureaus duidelijk maken dat zij met een helder en wetenschappelijk verantwoord verhaal moeten komen. Er moet een hele rij kwalitatieve gegevens boven tafel komen en die gegevens kunnen niet zomaar uit een gezellig gesprek gehaald worden. De gesprekken zullen worden gehouden onder externe leiding, zodat alle partijen zonder sturing van belanghebbenden hun verhaal kunnen doen, welke verhalen door objectieve bureaus worden vastgelegd.

De heer ENGELS constateert dat al die kwalitatieve gegevens niet alleen uit de wetenschappelijk begeleide rondetafelgesprekken worden gehaald, maar ook nog langs andere weg.

De heer SWIERSTRA geeft aan dat over de vormgeving met de bureaus gesproken zal worden. Het college beschouwt de rondetafelge-

sprekken als een scharnierpunt naar de verdere vraagstelling die er in de verdiepingsslag uit moet komen. Die nadere vraagstelling kan leiden tot een scherper onderzoek dat die bureaus dan wellicht ook gaan doen. Maar de rondetafelgesprekken zijn absoluut niet vrijblijvend.

De burgers worden er dus op verschillende wijzen nadrukkelijk bij betrokken. Het lijkt spreker echter niet verstandig de burgers al in de eerste fase bij het onderzoek te betrekken, want de eerste fase is maar kort en de gegevens van de eerste fase worden gebruikt om met een meer gerichte vraagstelling naar de burgers te gaan. Maar die burgers zijn wel nadrukkelijk onderdeel van het proces en komen er niet als mosterd na de maaltijd achteraan. Alleen zit er een gradatie in de tijd in.

De heer ENGELS vindt dit een helder standpunt, maar zijn conclusie is dat het college en de commissie het dus niet eens zijn. Het is geen onzin wat de gedeputeerde zegt, maar de commissie maakt de keuze niet eerst bepaalde zaken in kaart te brengen en dan pas naar de burger te gaan. Het probleem is nu hoe verder moet worden gehandeld met het voorliggende stuk.

De heer SCHAAP zegt dat het hem worst is of eerst wat vooronderzoek wordt gedaan om tot een juiste vraagstelling te komen. Het gaat hem erom dat het uiteindelijke rapport, dat nog voor de statenverkiezingen in de staten moet worden behandeld, ook op een volwaardige manier weergeeft hoe de inwoners van de Drentse gemeenten denken over de gemeentelijke herindeling. Omdat enquêtes uit verstandige vragen moeten bestaan, is er niets op tegen dat eerst wat vooronderzoek wordt gedaan.

De heer SWIERSTRA zegt dit ook te hebben willen zeggen.

De heer SCHAAP vraagt of dus de mening van de burgers onderdeel is van de evaluatie die nog voor de statenverkiezingen wordt besproken.

De heer SWIERSTRA bevestigt dit. Of de staten dan van mening zijn dat die mening op een volwaardige manier is verkregen, moet bij de bespreking van de evaluatie blijken. Het is nu duidelijk dat de commissie belangrijke waarde aan de mening van de burgers hecht en dat het niet zo mag zijn dat de rapportages over de mening van

de burger als aanhangsel naar de verdiepingsslag wordt toegevoegd, maar dat die mening volwaardig onderdeel van het eindrapport moet zijn. Die mening kan het college tot de zijne maken.

De heer ENGELS is bang dat die verdiepingsslag pas na de eerste rapportage komt.

De heer SWIERSTRA zegt dat dit een misverstand is. Het is absoluut niet zo dat het college pas na de rapportage besluit tot een verdiepingsslag.

De heer NIJENBRINKS merkt op dat alle fracties hebben aangegeven dat uit het onderzoek moet blijken hoe de burgers van de verschillende Drentse gemeenten over de herindeling denken. De gedeputeerde heeft toegezegd dat het rapport inclusief de mening van de burgers is. Voor spreker is de zaak hiermee duidelijk.

De heer SWIERSTRA meent dat hij duidelijk genoeg is geweest. Samen met de bureaus zal de vormgeving van het onderzoek verder worden uitgewerkt. Dat kon nog niet eerder gebeuren, omdat nog niet duidelijk was voor welke methodiek zou worden gekozen en omdat iedere methodiek zijn eigen kostenplaatje heeft. Wanneer het college meent met het budget onvoldoende aan de verwachtingen van de commissie tegemoet te kunnen komen met betrekking tot het raadplegen van de burgers, dan komt het bij de commissie terug met de vraag hoe verder moet worden gewerkt.

De VOORZITTER concludeert dat de commissie instemt met de onderzoeksopzet, maar uitspreekt dat de inwoners van Drenthe volwaardig betrokken moeten worden bij het onderzoek. De methodiek daarvoor zal nog nader worden bepaald.

De heer ENGELS meent dat de standpunten over en weer volstrekt duidelijk zijn en hij heeft op dit moment dan ook geen behoefte aan verdere nuanceringen. Mocht het allemaal anders lopen, dan zal de gedeputeerde nog een zware pijp roken.

De heer GAASBEEK is geneigd de woorden van de gedeputeerde zo te interpreteren dat de burgers optimaal bij de evaluatie worden betrokken.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN kan de conclusie van de voorzitter onderschrijven.

(De heer Swierstra verlaat de vergadering.)

10. Statenstuk 937, Nota Bedrijventerreinen in Drenthe tot 2015: lessen uit het verleden en consequenties voor de toekomst

De heer HOLMAN meent dat al het onderzoekswerk dat aan het opstellen van de nota vooraf is gegaan, goed is weergegeven. De status van de nota is hem niet helemaal duidelijk en dat doet de vraag rijzen wat er qua inbreng van de staten gebeurt tussen nu en de herziening van het Provinciaal omgevingsplan (POP).

De vorige nota stamde van voor het POP en had samen met de Nota woningbouw een richtinggevend karakter voor het POP. De jaren negentig waren jaren van redelijk ongebreidelde uitbreiding en weinig coördinatie; het waren de jaren van gemeenten met ambities. Het ruimtelijke-orderingsvraagstuk had grote invloed op het toenmalige denken.

Met betrekking tot de bedrijventerreinen is de insteek van het CDA dat de kansen die er zijn, benut moeten worden. De werkloosheidscijfers in het Noorden dalen wel wat, maar het Noorden loopt toch altijd nog wat achter. Arbeid betekent inkomen en daarom moet een maximale inspanning worden gepleegd om zoveel mogelijk arbeid naar het Noorden te halen. Vooral kwalitatief goede werkgelegenheid kan het Noorden goed gebruiken. Op dit punt hoeft niet alles mogelijk te zijn, maar veel is wel welkom.

Welke kansen heeft het Noorden op arbeid? Is het Noorden aanbodgericht of toch meer vraaggestuurd bezig? Welke factoren spelen een rol als het erom gaat bedrijven naar het Noorden te halen en hier nieuwe werkgelegenheid te krijgen? Heeft het Noorden werkelijk in beeld welke voorwaarden bedrijven stellen en kan op dit punt nog wat gedaan worden?

Een ambtenaar van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Natuurbeheer gaf onlangs voorlichting over het Structuurschema Groene Ruimte II en daaruit bleek dat veel dingen straks niet meer mogen en kunnen. Dat werd verwoord in de stelling: niet alles kan en dus is het zaak te durven kiezen; en als eenmaal gekozen is, moet geprobeerd worden er iets moois van te maken. Als de staten Drenthe dus een recreatieprovincie willen

maken, dan moeten zij in daarvoor aantrekkelijke gebieden daarvoor de mogelijkheden scheppen. Hetzelfde geldt voor de werkgelegenheid.

Zuidwest-Drenthe en Noord-Drenthe blijken om allerlei redenen voor de werkgelegenheid aantrekkelijke gebieden te zijn. Daarvan moet dan ook gebruik worden gemaakt, vooral omdat ook daar beperking van werkgelegenheidsaanbod dreigt.

Ten aanzien van het milieu, energie, recycling en afvalstoffen (MERA)-terrein is het college op de goede weg. Dat terrein is er niet voor niets en als blijkt dat het niet goed werkt, is het zaak dat tijdig te onderkennen en aanpassingen te plegen.

Spreker dringt erop aan de voorwaarden waaronder andere activiteiten op het MERA-terrein mogen plaatsvinden, niet te beperkend te maken.

Tynaarlo en Noordenveld zullen binnenkort geen locaties meer kunnen aanbieden en het is nodig naar nieuwe locaties te zoeken.

Hetzelfde geldt voor Assen-Zuid.

Spreker vraagt zich af of het, als met vierjaarlijkse periodes wordt gewerkt, wel mogelijk is tijdig te sturen. De afgelopen periode was de vraag veel hoger dan was ingeschat en er is toch gauw vijf tot tien jaar nodig om nieuwe locaties te ontwikkelen. Moeten daarom niet al in een eerder stadium nieuwe industrielocaties worden gekozen? Na die keuze moeten ze meteen op de kaart worden gezet en moet heel vroegtijdig met de inrichting worden begonnen. Gekozen moet worden voor gebieden die succesvol zijn.

Het college stelt dat de gemeenten in het landelijk gebied genoeg ruimte hebben voor lokale bedrijventerreinen. Die gemeenten bestrijden dat. De gemeenten moeten nu zelf hun behoefte aantonen. Het CDA stelt dat ook landelijke gemeenten de ruimte moeten hebben voor eigen bedrijvigheid. Tegen gemeenten die met de regels een loopje nemen - bijvoorbeeld door via een bord langs de snelweg voor het lokale bedrijventerrein bedrijven te werven - mag het college wel fors optreden.

De heer WENDT vraagt of het CDA werkelijk van mening is dat de provincie niet al te streng moet zijn bij het stellen van eisen aan bedrijven die zich op het MERA-terrein willen vestigen. Is het CDA dus van mening dat de op pagina 29 genoemde voorwaarden dat het terrein niet het karakter van een regulier bedrijventerrein moet krijgen en dat

er niet te veel verkeersstromen moeten komen, wel geschrapt kunnen worden?

De heer HOLMAN zegt dat de verwachtingen ten aanzien van het MERA-terrein niet zijn uitgekomen. Nu wordt getracht andere industrie naar dat terrein te halen en daarvoor moeten dan niet zulke stringente voorwaarden worden gesteld dat succes weer uitblijft.

De VOORZITTER zegt in antwoord op de vraag over de status van de nota dat zowel in de beleidsbrief op pagina 1 als in de nota Bedrijventerreinen in Drenthe tot 2015 op pagina 1 heel nadrukkelijk de status van de nota is genoemd.

De heer HOLMAN zegt aan zijn opmerking daarover de vraag te hebben verbonden wat de staten tussen nu en de herziening van het POP nog te wachten staat.

De heer WENDT zegt in grote lijnen met de nota te kunnen instemmen. Het lijkt hem goed dat ook op het platteland aan de concentratiegedachte wordt vastgehouden. Er moet gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden die er zijn en in die zin kan hij akkoord gaan met de wijziging van de bestemming van het MERA-terrein. Er wordt al jaren gepoogd daar industrie gevestigd te krijgen. Dat is tot nu toe niet gelukt, maar het terrein moet wel als bedrijventerrein blijven bestaan. Het is niet zo dat daar nu alles maar mogelijk moet zijn en daarom spreken de op pagina 29 genoemde voorwaarden spreker wel aan.

Veel hectares van de nieuwe bedrijventerreinen worden in gebruik genomen door bedrijven die al in Drenthe gevestigd zijn. Dat die bedrijven uitbreiden is verheugend, maar die bedrijven laten op andere terreinen wel panden achter. Het revitaliseren van de oude terreinen moet dan ook niet vergeten worden.

Uit de discussie in de Statencommissie Cultuur en Welzijn heeft spreker begrepen dat Drenthe zoveel bedrijventerreinen nodig heeft omdat het provinciale cultuurbeleid zo succesvol is.

De heer BOER vindt het goed dat in de nota vooral wordt ingegaan op de kwaliteit van de bedrijventerreinen en niet op de ruimte. Het stuk is een goede basis voor de beoordeling van de economische haalbaarheid en wenselijkheid van nieuwe bedrijventerreinen.

Drenthe beschikt voor de komende vijftien jaar over genoeg ruimte in de bestaande voorraad en harde plannen. Wat sprekers fractie betreft worden ook in de Veenkoloniën de noodzakelijke bedrijfsruimten ontwikkeld, maar daarbij moet wel goed op de plaats worden gelet.

Sprekers fracties kan zich vinden in het voorneemen in Zuidwest-Drenthe geen grote bedrijventerreinen te ontwikkelen behalve die welke in de nota zijn genoemd, dus die in Hoogeveen en Meppel. Ook het uitbreiden van het MERA-terrein op Tweesporenland kan een kwaliteitsimpuls betekenen.

De heer HARLEMAN zegt dat de komende jaren nog veel bedrijventerreinen nodig zijn, omdat nog veel mensen - jongeren, ouderen, vrouwen en nieuwkomers - een baan moeten krijgen. Nu lijkt de oplossing soms wel heel simpel - de nieuwkomers zoeken fortuin; gooi Fortuyn het land uit en het probleem is opgelost - maar Nederland zal altijd een aanzuigende werking hebben voor buitenlanders en uiteindelijk kan dit ook de redding van de economie blijken te zijn.

De ruimte die er is, moet zuinig en duurzaam worden gebruikt en de open gebieden moeten eigenlijk worden ontzien.

Is er geen recenter cijfermateriaal dan het nu gepresenteerde dat al anderhalf jaar oud is? Wat heeft het overleg met de gemeenten opgeleverd? Waarom komen bepaalde delen van Drenthe, zoals de gemeente Midden-Drenthe, in de monitoring niet voor?

Met een aantal factoren als de verslechterende economie en de aanleg van de zweef trein - het kost Drenthe toch 1.450 arbeidsplaatsen - is geen rekening gehouden. Is bovendien niet uitgegaan van veel te hoge prognoses?

Bij 70% van de terreinaankopen gaat het om verplaatsing van een bedrijf binnen de eigen gemeente. Als verplaatsing ook uitbreiding betekent, kan ervan uitgegaan worden dat elders in die gemeente 50% van de terreinen vrijkomt. Wat wordt daarmee gedaan? GroenLinks pleit ervoor terreinen die leeglopen, op te heffen. De vrijkomende ruimte kan dan worden benut voor de bouw van woningen en kantoren. De ruimte zou integraal via het POP ingevuld moeten worden.

Het revitaliseren van bedrijventerreinen krijgt te weinig aandacht, want de ruimte kan door de hoogte of de diepte in te gaan beter benut worden. In de Vijfde nota wordt gesteld dat 15% van

de ruimte gewonnen moet worden door intensivering van bestaande terreinen. GroenLinks mikt hierbij overigens op 30%.

De ijzeren voorraad moet niet gezien worden als gereed liggende terreinen maar als plannen die, wanneer zich knelpunten voordoen, gerealiseerd kunnen worden.

Voor de plattelandsgemeenten is het gevoerde beleid een succes, want er worden relatief weinig bedrijventerreinen in die gemeenten gerealiseerd. Als een bedrijf niet direct aan de plaatselijke markt gebonden is, zou het zich op een regionaal terrein moeten vestigen. Via die regionale terreinen kan de onderlinge concurrentie tussen gemeenten verkleind worden. Midden-Drenthe roept nu al dat wanneer Ossebroeken vol is, het tot 2015 20 ha extra nodig heeft. Wil de provincie dat of stuurt zij erop dat economische activiteiten zoveel mogelijk naar de economische kernzones gaan? GroenLinks heeft weinig tegen zichtlocaties, maar is er tegen dat de A28 tussen Groningen en Assen helemaal wordt volgebouwd.

In de inrichting van het MERA-terrein is veel IPR-subsidie gestoken. Na een halfjaar acquisitie hebben zich al twee bedrijven extra gevestigd en het is dan ook te vroeg nu al te constateren dat dat terrein geen succes is. Het terrein concurreert nu al met Hoogeveen. Als de bestemming van het terrein wordt verruimd, moet wellicht de EG-subsidie worden terugbetaald.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN heeft waardering voor de stukken, ook al hebben die vooral het karakter van een inventarisatie en bevatten ze weinig inhoudelijke uitspraken.

Met het oog op het behoud van het groen in Drenthe is een meer uitgesproken standpunt ten aanzien van de verdichting van bedrijventerreinen gewenst. Ook over de toekomst van de woonwerk-bedrijventerreinen die nu vaak het aanzien van bungalowparken hebben, is een duidelijker visie nodig.

Uit de Regionale Economische Verkenning blijkt dat de groei van de beroepsbevolking geen gelijke tred houdt met de aanleg van bedrijventerreinen. Is het soms de bedoeling mensen van buiten Drenthe - er is een aantal van 43.000 genoemd - aan te trekken om hier te komen werken?

In de nota wordt uitgegaan van een voortgang van de economisch voorspoedige conjunctuur. Wat er aan bedrijventerreinen bijkomt wordt wel vermeld, maar welke bedrijventerreinen daarvoor zijn inge-

ruild wordt niet duidelijk. Zo ontstaat een scheef beeld van de totale omvang van de bedrijventerreinen.

De heer GAASBEEK vindt dat in de stukken te weinig aandacht is besteed aan de leefbaarheid van het platteland en te veel aan het belang van de steden. Ook de Veenkoloniën zijn een beetje stiefmoederlijk bedeed. Spreker had graag wat meer aandacht gehad voor starters en kleine bedrijven. Die bedrijvigheid kan namelijk bijdragen aan een verjonging van het platteland.

Is het college echt van plan het beleid ten aanzien van het MERA-terrein te wijzigen? Weet het dat dit financiële consequenties kan hebben?

In de regio Zuidwest-Drenthe/Noord-Overijssel zorgde het niet willen samenwerken van Meppel en Staphorst steeds voor spanningen. Hoe functioneert de voor dat gebied ontwikkelde regiovisie?

De heer IETSWAART heeft waardering voor de nota en de daarbijbehorende stukken, alsmede voor de wijze waarop de stukken tot stand zijn gekomen. De nota geeft een goed beeld van de behoefte in de komende jaren aan bedrijventerreinen en van de daaruit voortkomende consequenties. De nota geeft ook inzicht in de ontwikkelingen van de afgelopen tien jaar. Het uitgiftepatroon, de herkomst van bedrijven en de werkgelegenheid leveren interessante gegevens op voor het te ontwikkelen beleid. Spreker vraagt met name aandacht voor de revitalisering, want daarmee valt ruimtewinst te boeken.

Afstemming met de gemeenten over de uitwerking van de nota lijkt spreker een goede zaak.

De beleidsconsequenties die in de beleidsbrief zijn genoemd, zijn eigenlijk aandachtspunten en dat moeten zij ook blijven, want de uitwerking van die aandachtspunten moet expliciet aan de orde komen bij de herziening van het POP. Het gaat spreker dan vooral om de intensivering van inspanningen in het westelijk deel van Zuid-Drenthe, de vroegtijdige ontwikkeling van Assen-Zuid en de beoogde verruiming van de bestemming van het MERA-terrein op Tweesporenland. Van het laatste is D66 geen voorstander, want daarvoor ligt die locatie in een te kwetsbaar gebied.

De heer SMIDT meent dat de nota aangeeft waarom er meer ruimte nodig is en een goede

onderbouwing bevat voor de bijstelling van de ruimteclaims in het kader van de Vijfde nota. Het verschil met de nota van 1996 is dat in de voorliggende nota de Kompasdoelstelling rechttoe-rechtaan gekwalificeerd is. Gelet op de relatief geringe oppervlakte die Drenthe nog in de markt heeft, zijn incidentele gebeurtenissen van grote invloed en dat maakt het te meer van belang geen starre benadering te hebben, maar de zaak continu in de gaten te houden.

Er is actie gewenst in Zuid-Drenthe-west. Kan dit nog binnen de kaders van het huidige POP of moet hiermee tot de herziening worden gewacht? Het is ook goed dat een afweging plaatsvindt voor Zuid-Drenthe-oost. Het is verder goed te constateren dat de Regiovisie Zuid-Drenthe/Noord-Overijssel een duidelijk effect heeft gehad op de Vijfde nota. Het is van belang dat in dit gebied gemeenten en provincies gezamenlijk blijven optrekken.

Betekent de keuze voor tweemaal lokaal plus voor Meppel dat zwaar op het aanbod van Zwolle geleund gaat worden?

Het MERA-terrein ligt bijna letterlijk onder de rook van de Essent-vestiging, waarmee het imago van het terrein in sterke mate is bepaald. Een taartjesfabriek zal zich er niet willen vestigen. Spreker kan zich ook voorstellen dat bedrijven met een kantoor op dezelfde locatie en bedrijven met veel personeel zich daar niet willen vestigen. Hoeveel van die omgevingshinderlijke bedrijven heeft Drenthe nog? Er komt een eind aan het gedogen. Autosloperijen en puinbrekerijen veroorzaken ook omgevingshinder en is het niet zinnig dergelijke bedrijven, wellicht met steun van het Kompas, te verplaatsen naar het MERA-terrein?

Voor de Veenkoloniën wordt ook voor lokale bedrijventerreinen gekozen. Kan om aan de werkgelegenheidsproblemen in dat gebied tegemoet te komen, niet voor een ruimere insteek worden gekozen?

De ijzeren voorraad is een voorraad voor vier jaar. Omdat de procedure om tot de inrichting van een bedrijventerrein te komen al minstens vijf jaar duurt, is die ijzeren voorraad in feite kleiner. Is het dan niet nodig die voorraad groter te maken?

(De vergadering wordt voor enkele minuten geschorst en daarna hervat. De heer Nauta verlaat de vergadering.)

De heer WEGGEMANS merkt op dat het stuk mede bedoeld is ter voorbereiding van de herziening van het POP, maar een actualisering is van de nota van 1996. In het POP wordt alles ruimtelijk en economisch vertaald, maar de voorliggende nota is vooral bedoeld om duidelijk te maken waar wel en waar geen bedrijventerreinen worden ontwikkeld, dus ook waar de subsidies terecht komen. In Zuidoost-Drenthe wordt na Leeuwerikenveld II niets meer ontwikkeld en daar komt de komende jaren dus ook geen cent Kompasgeld meer terecht.

In Zuidwest-Drenthe kan en moet er nog wel iets gebeuren.

De gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo worden nog wel uitgenodigd aan te geven waar zij ruimte willen zoeken en die ruimte zal eventueel in het POP worden vastgelegd.

Elke plattelandsgemeente heeft wel ruimte voor een lokaal terrein, maar zo'n terrein kan natuurlijk niet overal komen. De gemeenten moeten zelf aangeven waar zij die ruimte zoeken.

De heer HOLMAN vraagt wat gebeurt als door de gemeenten aangegeven terreinen niet binnen het POP passen.

De heer WEGGEMANS zegt dat dan het bestemmingsplan niet wordt goedgekeurd.

De heer HOLMAN vraagt of als het ontwikkelen van nieuwe terreinen toch belangrijk wordt gevonden, het POP bij de herziening op dit punt wordt aangepast.

De heer WEGGEMANS erkent dat dit mogelijk is. Dat geldt dan vooral voor Hoogeveen, Meppel, Assen-Zuid en het MERA-terrein, waarvoor in het huidige POP beperkingen zijn opgenomen.

De heer HOLMAN wijst erop dat Noordenveld en Tynaarlo straks echt op slot zitten.

De heer WEGGEMANS zegt dat Vriezerbrug en het vliegveld Eelde uitgebreid kunnen worden. Tynaarlo hoeft dus niet zielig te doen. Noordenveld en Aa en Hunze hebben het moeilijker. Aa en Hunze kan overigens rustig in de richting van de Veenkoloniën gaan, maar gaat liever iets doen in de omgeving van Gieten. Maar uitbreiding van Gasselternijveen conflicteert niet met

het POP, zolang maar lokaal ingestoken wordt. Nieuw-Buinen is net iets meer.

De heer SMIDT vraagt hoe het zit met de benadering van de landelijke gemeenten die bij het zoeken naar ruimte voor lokale bedrijvigheid tegen rode of groene grenzen aanlopen.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat voor het overschrijden van contouren toestemming van de staten nodig is. Geen enkele gemeente is gedwongen over die contouren heen te gaan, maar er moet wel gekozen worden en er moet een goed bestemmingsplan worden gemaakt.

De heer IETSWAART vraagt hoe de aandachtspunten procedureel worden verwerkt.

De heer WEGGEMANS zegt dat wanneer Noordenveld aangeeft voor een bepaald terrein een bestemmingsplan te willen ontwikkelen en het volgens het POP op die plek niet mag, het POP herzien moet worden. Bij de herziening van het POP zal met allerlei nieuwe ontwikkelingen rekening worden gehouden. De status van de voorliggende nota is niet zo dat bij de herziening van het POP over de in deze nota genoemde punten niets meer mag worden gezegd.

Het MERA-terrein is gerelateerd aan afvalverwerking. In de nota staat dat het om omgevingshinderlijke bedrijven gaat. Het transportbedrijf dat zich er gaat vestigen, mag daar komen, omdat het producten vervoert die op de VAM over zijn. Een bedrijf dat vee vervoert of kolen uit Rotterdam haalt, mag zich daar dus niet vestigen, ook al wordt zo'n bedrijf op een andere locatie als zeer milieuhinderlijk ervaren. Het college wil die beperking er wel af hebben, maar dat is een kwestie van wijziging van het bestemmingsplan en dat is een zaak van de gemeente Midden-Drenthe. Wanneer dat bestemmingsplan bij de provincie wordt ingediend en het POP is nog niet herzien, dan wordt die herziening aan de statencommissie voorgelegd. Het MERA-terrein is heel groot en al vestigen zich daar nu twee bedrijven, de bestemming die het terrein nu heeft is te beperkend om 60 ha vol te krijgen. De beperkingen zijn vooral van invloed op productiebedrijven en niet op de dienstverlening. Die beperkingen zijn goed in een bestemmingsplan te regelen. Werven met de slogan dat omgevingshinderlijke bedrijven zich er mogen vestigen, zal vooral voor protest in de ge-

meente zorgen, want de geuroverlast die een bedrijf daar mag veroorzaken moet wel in een milieuvergunning geregeld worden. De VAM heeft het hele gebied in een straal van 500 m om het bedrijf heen opgekocht en bij dat bedrijf is er dus geen sprake meer van een omgeving.

De heer HARLEMAN vindt deze laatste opmerking onzin. Het probleem met het MERA-terrein is een gevolg van het feit dat er de afgelopen jaren nooit acquisitie is gepleegd. Nu wordt er sinds een half jaar wel acquisitie gepleegd en nu gaan zich er al twee bedrijven vestigen. Als er eerder acquisitie was gepleegd, was het terrein nu misschien al vol geweest. Zo kan cementindustrie die vliegias van de VAM verwerkt, zich ook op dat terrein vestigen.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat er al twee jaar acquisitie wordt gepleegd.

De heer HARLEMAN heeft van de beheerder van het terrein gehoord dat dit pas sinds een halfjaar gebeurt. Die is dan ook heel verbaasd dat de provincie nu al de bestemming wil wijzigen.

De heer WEGGEMANS zegt dat hijzelf al twee jaar bij de gesprekken hierover is betrokken. Er zijn diverse gesprekken gevoerd, maar tot nu heeft geen enkele ondernemer zich er willen vestigen.

Het zal best zo zijn dat een deel van het terrein volloopt, maar het is ook een feit dat MERA instort. Alle locaties die indertijd door Alders zijn opgericht zonder dat daar adequate Nederlandse wetgeving bij was, hebben het zeer moeilijk. Dat in Coevorden een autobandenverwerkingsfabriek niet van de grond komt, heeft alles van doen met de niet-adequate wetgeving. Het optimisme dat het VAM-terrein wel volloopt met MERA-activiteiten, bestaat niet meer. Als GroenLinks dat nodig vindt, zal deze stelling beter onderbouwd worden, maar spreker heeft de indruk dat de meerderheid van de commissie het met hem eens is. Midden-Drenthe is nu aan zet.

De IPR staat niet ter discussie; er is ISP-geld in het terrein gestoken. Als het terrein aan de natuur wordt teruggegeven dan moet de provincie de ISP-subsidie terugbetalen, omdat dan de doelstelling van de subsidie is verlaten.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt of die terugvorderingstermijn niet verjaart.

De heer POTJER zegt dat die termijn zeven jaar is.

De heer WEGGEMANS vindt dat al prettig klinken. Er staan natuurlijk wel lantaarnpalen op het terrein die voor lichtuitstoot zorgen. De woon-werklocaties zijn een zaak van bestemmingsplannen en daar gaat deze nota niet over. Wel worden gemeenten gewaarschuwd voor die woon-werklocaties omdat het ruimtevreters zijn. Burgers moeten niet de kans krijgen heel royaal te gaan wonen en ook nog een schuur te bouwen. Enkele jaren geleden was er een hausse in dergelijke locaties, maar toen de gemeenten de uitwassen in de gaten kregen, werden de mogelijkheden meteen ingeperkt. Revitalisering is lastig van de grond te krijgen. Iedereen is er voor en staatssecretaris Ybema heeft er ook veel geld voor. Maar op dit punt is de provincie zeer afhankelijk van de voortvarendheid van gemeentebesturen. Voor revitalisering is ook Kompasgeld beschikbaar. Met het bestuur van de Stichting Drentse Bedrijfslocaties dat bestaat uit burgemeesters en de wethouders economische zaken, wordt een rondvlucht gemaakt om ze te laten zien hoe weinig activiteiten er op bedrijventerreinen plaatsvinden. Er is veel stilte en dode loodsen. Er is wel eens gesuggereerd op die terreinen een ruilverkaveling te laten plaatsvinden, maar in ieder geval is duidelijk dat er iets moet gebeuren. Er zijn in het verleden veel te veel terreinen in optie gegeven, die dan later wel werden aangekocht maar waarop nooit werd gebouwd. Er wordt voor het onderhoud nu ingezet op parkmanagement. De reis naar Amerika heeft geleerd hoe mooi terreinen kunnen zijn wanneer ondernemers verplicht worden ook onderhoud te kopen. De gemeenten moeten daarvoor dan wel de prijzen verhogen en niet de Nederlandse oplossing kiezen van het oprichten van een vereniging die het parkmanagement op zich neemt.

De heer HARLEMAN krijgt de indruk dat er op de bestaande terreinen nog ongelooflijk veel ruimte is en dat met revitalisering nog heel veel kan worden gedaan.

De heer WEGGEMANS zegt dat met gewoon herinrichten ook al veel kan worden bereikt.

De heer HARLEMAN vindt hiervan in de nota niets terug. In de nota wordt de indruk gewekt dat herinrichting en revitalisering nauwelijks iets oplossen en dat er dus nieuwe terreinen nodig zijn.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat de nota een actualisering van de nota uit 1996 is. Die actualisering is cijfermatig onderbouwd en uit die cijfers blijkt dat de eerstkomende jaren toch nog uitbreidingslocaties nodig zijn of Drenthe moet geen acquisitie meer plegen en geen vestiging van nieuwe bedrijven meer toestaan.

Als de heer Harleman dit niet voldoende vindt, wil spreker hierover nog wel enige opmerkingen aan het verslag toevoegen. Er zijn wel veel subsidies beschikbaar, maar veel van het geld wordt gestoken in nieuwe rioleringen en alles wat nieuw moet zijn.

Van concurrentie tussen de gemeenten is bijna geen sprake meer. De Noord-Drentse gemeenten hebben afgesproken als het gaat om stuwende bedrijvigheid samen op te trekken. Er is natuurlijk nog wel enige concurrentie, maar het is niet meer zo dat zij door middel van prijsstelling vestigingen van elkaar afsnoepen.

In reactie op de door de heer Gaasbeek gemaakte opmerking over de leefbaarheid van het platteland wijst spreker erop dat mensen niet naast een fabriek gaan wonen, maar door heel Drenthe heen. Elke vestiging, waar dan ook in Drenthe neerge-daald, is goed voor een straal van zeker 20 km in de omgeving. De leefbaarheid van het platteland is in Drenthe sowieso gegarandeerd, maar heeft ook alles van doen met de vrijheid van waar men wil wonen.

In het Kompas zijn de Veenkoloniën in Drenthe, behalve de gemeente Emmen, geen kernzone. Er kan wel van alles, maar wel op lokaal niveau. Bedrijven die zich in de Veenkoloniën willen vestigen, hebben geen enkel probleem. In Ter Apelkanaal, op het bedrijventerrein Groningen-Zuid, kan van alles. Hetzelfde geldt voor Veendam en Winschoten. Maar het geldt niet voor Nieuw-Buinen en Gasselternijveen. In Emmen kan echter alles. Drenthe ziet meer in het opkrikken van het wonen in de Veenkoloniën dan in het scheppen van ruimte voor allerlei soorten van bedrijvigheid.

Het bedrijventerrein Zwolle-Noord heeft niets met Drenthe van doen. Zwolle-Noord mag gigantisch uitbreiden en daarom is Meppel-Zuid gestrand. Meppel kiest voor Meppel-Noord en Steenwijk

kiest voor uitbreiding over de weg heen richting Eesveen, Staphorst mag niets en Zwolle heeft het voor elkaar met Hessepoort I, II en misschien zelfs wel III. De zichtlocatie aan de linkerkant van de snelweg richting Zwolle bestaat uit een bedrijventerrein dat veel ruimte in beslag neemt. Voor Meppel-Zuid was een totaal andere invulling voorzien, maar de missie van gedeputeerde staten is niet geslaagd.

TWEEDE TERMIJN

De heer HOLMAN heeft de indruk dat de heer Weggemans ten aanzien van het POP en de mogelijkheden daarvan zeer terughoudend is. Spreker meent dat wanneer goed onderbouwd kan worden dat er aanleiding is om het POP te herzien, het college daartoe bereid moet zijn. De nota maakt vooral duidelijk welke oppervlaktes beschikbaar zijn, maar heeft de provincie echt goed in beeld hoe revitalisering werkelijk vorm kan worden gegeven? Ziet het college mogelijkheden daaraan meer te doen dan nu gebeurt?

De heer HARLEMAN beschouwt de discussie van vandaag als een eerste gedachtewisseling. In de staten komt zijn fractie met een verhaal over de algemene lijnen.

Ten aanzien van het MERA-terrein lopen de meningen van college en sprekers fracties ver uiteen, maar ook uit de woorden van de gedeputeerde blijkt dat er in de bestaande ruimte voor bedrijven nog een geweldige potentie zit. Dit blijkt niet zo sterk uit de nota, maar in de staten komt Groen-Links hier zeker op terug.

De heer WEGGEMANS herhaalt dat de provincie erg inzet op projecten. Als het om ruilverkaveling op die terreinen gaat, heeft de provincie geen enkele macht. Gemeenten ook niet of zij moeten er veel geld bij leggen. De provincie is bezig met revitaliseringsprojecten. In Coevorden heeft zo'n project ertoe geleid dat een bedrijf is opgeschoven en een ander is afgebroken. Het nettoresultaat is echter wel dat een bedrijf zich op een nieuw terrein vestigt. Ook hieruit blijkt dat revitalisering of herschikking toch altijd nog de vraag om iets nieuws oproept. Dat hoeft niet negatief te zijn, want bij het nieuwe gaat het altijd maar om één terrein terwijl er misschien wel vier kunnen worden gered. Voor dat hele proces is subsidie beschikbaar. Op het terrein Bargermeer in Emmen wordt

veel meer gekeken naar milieurendement: energiebesparing en hoe van elkaar gebruik kan worden gemaakt. Het gebruik van dat terrein is minder ruimtelijk bepaald.

Meppel laat het afweten, want Meppel heeft geen geld, Assen heeft grootse plannen, maar heeft ook nog veel ruimte die niet benut wordt en voor Smilde hebben de staten een bedrag uitgetrokken. Het lukt nog niet Hoogeveen echt van de grond te krijgen, hoewel daar veel schuuropslag is en veel kavels er gewoon maar liggen.

Drenthe hoopt in de volgende periode wel gebruik te maken van de Tender investeringsprogramma's provincies, maar daarbij gelden heel strenge criteria. De commissie heeft wel negatief geadviseerd maar tot schrik van iedereen heeft de heer Ybema alles gehonoreerd, want hij wil aan het eind van zijn zittingsperiode het geld wel wegzetten.

Drenthe heeft dus pech gehad dat het nu niet heeft meegedaan.

Spreker geeft toe dat de meningen van Groen-Links en het college over het MERA-terrein wel ver uit elkaar liggen, maar er ligt wel 60 ha en als er voor MERA op dat terrein geen ruimte is, ontstaat er in Meppel en Hoogeveen meer vraag.

De VOORZITTER proeft wel een zeer positieve grondhouding van de commissie ten aanzien van het statenstuk, maar constateert dat in de statenvergadering in ieder geval nog zal worden teruggekomen op de verruiming bestemming MERA en de revitalisering.

De heer GAASBEEK zegt het jammer te vinden dat de vergadering zo uitloopt. Hij moet om vijf uur vertrekken en had toch graag iets over agenda-punt 14 willen zeggen.

De VOORZITTER heeft de indruk dat de volgende agendapunten snel afgehandeld kunnen worden. Zij zal de heer Dijks verzoeken zo spoedig mogelijk in de vergaderzaal terug te komen.

11. Statenstuk 932, 2^e wijziging provinciale begroting 2002

De VOORZITTER constateert dat de commissie positief adviseert.

12. Statenstuk 931, Ontslag plaatsvervangend directeur-griffier van de provincie Drenthe

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie positief adviseert.

13. Statenstuk 939, Afhandeling Tender arbeidsmarkt 2000

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie positief adviseert.

(De heer Weggemans verlaat de vergadering.)

14. Statencommissiestuk van 28 maart 2002, kenmerk 13/6.15/2002002792, Oriënterend onderzoek naar de gevolgen van de liberalisering van de elektriciteitsmarkt voor kleinverbruikers

De heer SCHAAP meldt dat zijn fractie met grote belangstelling naar de notitie heeft uitgekeken. Het college heeft zijn onderzoek toegespitst op het realiseren van een eigen nieuw bureau met alle toeters en bellen die daarbij horen met het doel tot besparingen te komen voor huishoudens. In de motie die aan deze notitie vooraf ging, was echter niet alleen het kostenvoordeel de doelstelling, maar was ook sprake van afweging van de positie van kleinverbruikers tegenover die van grootverbruikers. Het gaat om betrouwbaarheid van contracten, om continuïteit - er moet sprake kunnen zijn van langjarige contracten - en om de invloed van verbruikers op de organisatie, om de kwaliteit en de soort van de elektriciteit die geleverd wordt. Het moet om een organisatie gaan die onder invloed staat van de verbruikers en die gelieerd is aan de overheid. Voor de overheid is dit niets nieuws, want zij is in feite al honderd jaar bij de levering van elektriciteit betrokken, maar dat schijnt tegenwoordig eerder een argument tegen dan voor te zijn. In de motie werd ook aangedrongen op solidariteit tussen de stedelijke en de perifere gebieden.

Het college heeft vooral naar de centen gekeken. Een besparing van € 0,0045 per kWh is per jaar een krat bier voor een huishouding. Een dergelijke besparing was niet het enige doel van de indieners en medeondertekenaars van de motie. Toch zal de totale besparing altijd nog € 1,8 miljoen zijn,

namelijk het aantal huishoudens maal dat bedrag. Er is dus wel ruimte voor enkele investeringen. Sprekers fractie is zeer positief over de passage in de notitie over de inkoop van gas. Het college heeft begrepen dat voor de gasmarkt hetzelfde zal gaan gelden als voor de elektriciteitsmarkt. Op de gasmarkt zijn voor de kleinverbruikers aanmerkelijke voordelen te behalen. Heeft het college ooit contact gezocht met een bedrijf als Rendo, een energiebedrijf dat heel goed in zou kunnen spelen op de in de motie verwoorde ideeën, of is het onderzoek intern gebleven?

De notitie bevat een aantal overwegingen waaraan het college wat algemene conclusies verbindt, die - en dat vindt spreker jammer - vooral gefocust zijn op de financiën. De fractie van de PvdA beschouwt de notitie echter als een start. Het is nooit de bedoeling van de indieners van de motie geweest dat er middenin Drenthe een nieuw gebouw zou worden neergezet, maar veeleer om aansluiting te zoeken bij anderen, dus bij Rendo, of de Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD), die als het om de communicatie met de huishoudens gaat, alles in huis heeft. Het primaire doel was in de toekomst een betrouwbare partner te zijn voor de kleinverbruikers die in de geliberaliseerde markt een ondergeschikte positie krijgen en echt overdonderd gaan worden met allerlei ingewikkelde aanbiedingen.

Spreker gaat ervan uit dat de in de notitie genoemde alternatieven verder worden uitgewerkt en dat het gas daar ook bij betrokken wordt. Als dit is gebeurd, moeten de eventuele partners worden uitgenodigd voor het houden van een symposium.

De heer GAASBEEK vindt het bijzonder prettig dat het college naar aanleiding van de motie met een uitgebreide notitie is gekomen, die voldoende handvatten biedt om verder te gaan. Spreker dringt aan op een combinatie van elektriciteit en gas. Een combinatie waarin ook de WMD is opgenomen, geeft de overheid grip op het bedrijf. Spreker pleit op dit punt voor het inschakelen van Rendo, want dat bedrijf functioneert goed. Het ideaal is namelijk bescherming van de burger in de meest ruime zin.

Het lijkt spreker bijzonder zinnig om, wanneer het college alles wat het voornemens is te onderzoeken ook werkelijk heeft onderzocht, een conferentie te houden waarop ook de burgers kunnen participeren.

Spreker heeft er alle vertrouwen in dat het college in de geest van de staten zal handelen.

(De heer Gaasbeek verlaat de vergadering.)

De heer BLANKSMA zegt de motie ondersteund te hebben omdat hij de motie zag als een initiatief om onderzoek te doen naar mogelijkheden de Energienota van de provincie uit te voeren, dus: streven naar energiebesparing en het toepassen van duurzame energie, zaken die in de vrije markt wel eens ondergeschoven zouden kunnen geraken.

Spreker is het met de woorden van de heer Schaap eens, maar voegt daaraan toe dat andere mogelijkheden om de Energienota uit te voeren niet vergeten moeten worden.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN leest in het stuk dat de provincie met de gemeenten samenwerkt in het Liberalisering energiemarkt Drenthe (LED)-project en dat het wellicht mogelijk is aan te sluiten bij wat de woningbouwcorporaties al doen. Het lijkt spreekster goed om, voordat verdere stappen worden gezet, een conferentie te houden over wat de liberalisering heeft gebracht.

De heer ENGELS zegt dat zijn fractie de notitie heeft besproken vanuit het gegeven dat zij de motie had medeondertekend. Zijn fractie zit op dezelfde lijn als die van de PvdA, mét de daarop door GroenLinks gegeven aanvulling. Volgens de nota is het zelf produceren van elektriciteit geen optie, omdat dit aan vier producenten is voorbehouden. Volgens spreker zijn er voor Rendo echter wel mogelijkheden bij de in- en verkoop en in de onderhandelingen is er misschien wel meer ruimte dan het genoemde bedrag van € 0,0045. Heeft hij dit juist gezien?

De heer NIJENBRINKS zegt dat zijn fractie in feite geen rol voor de overheid ziet als het erom gaat het belang van de burger veilig te stellen tegenover de macht van de grootverbruikers. In de aangenomen motie is het college opgedragen een onderzoek te doen naar de mogelijkheden en op basis van de uitkomsten een conferentie te organiseren. De heer Schaap is van mening dat het onderzoek verder zou moeten gaan en dat er pas daarna een conferentie moet komen. De conclusie van de notitie is eigenlijk dat marktwerking de beste garantie is voor een adequate

levering van elektriciteit aan de Drentse kleinverbruiker tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. In de notitie laat het college zich niet uit over het al dan niet wenselijk zijn van een conferentie. In een markt die erg in beweging is, zou de overheid wel als begeleider kunnen optreden van de burger bij het verkrijgen van producten op de vrije energiemarkt. De fractie van de VVD houdt dus vast aan haar mening over de rol van de overheid in een vrije energiemarkt.

De heer MASTWIJK sluit zich nadrukkelijk aan bij het betoog van de heer Schaap. Er is alle aanleiding om verder te onderzoeken hoe met deze zaak moet worden omgegaan. Het is niet zozeer een centenkwestie als wel een algemeen belang van consument en uit nader onderzoek moet blijken hoe dat belang het beste kan worden behartigd. Natuurlijk kan dan niet voorbijgegaan worden aan het financiële voordeel en daarom pleit spreker, gelet op het schaalvoordeel, voor aansluiting bij Aedes.

Na het nadere onderzoek moet blijken of het nog nodig is een conferentie te houden.

De heer DIJKS zegt dat het college naar aanleiding van de door de staten aangenomen motie de mogelijkheden op een rijtje heeft gezet. Spreker constateert dat sommige fracties al op basis van de notitie een conferentie willen, terwijl andere daar eerst nog nader onderzoek voor nodig achten. Nader onderzoek betekent dat dieper wordt ingegaan op de mogelijkheden met betrekking tot het zelf verhandelen van energie. Zijn de fracties van mening dat het dan niet alleen om het kostenvoordeel moet gaan, maar vooral ook om schone energie? Het LED-project zet in op een zo groot mogelijke afname van duurzame stroom en het inschakelen van milieuvriendelijke bronnen bij de afzet. Willen de staten dat er meer wordt aangesloten bij het LED-project, moeten de deskundigen op de conferentie vooral daarop ingaan en moet het college dan naar aanleiding van die conferentie met een voorstel komen waarin de consequenties van aansluiting bij dat project zijn uitgewerkt?

TWEEDE TERMIJN

De VOORZITTER stelt vast dat met uitzondering van de VVD, alle fracties voor een vervolgtraject pleiten. Zij verzoekt de fracties in tweede termijn

voor dat vervolgtraject duidelijke accenten aan te geven.

De heer SCHAAP stelt voor om zo snel mogelijk met partijen, waarmee samenwerking kan worden aangegaan - Gasunie, Rendo en WMD - om de tafel te gaan zitten en de mogelijkheden te onderzoeken. De uitkomst van dat gesprek kan de basis zijn voor een conferentie, de voorliggende notitie is daarvoor wat te mager. De aspecten Groene stroom en Energiebesparingen moeten onderdeel zijn van dat gesprek. Commerciële bedrijven als Essent en NUON zullen straks volledig gericht zijn op het maken van winst en daarin past niet de maatschappelijke doelstelling om tot energiebesparing te komen. Daarom heeft de directeur van de Gasunie zich onlangs ook zeer kritisch uitgelaten over de liberalisering van de gasmarkt. Het is zaak de gasmarkt er meteen bij te halen.

De heer NIJENBRINKS vraagt waarom energiebesparing niet bevorderd zal worden via een normale bedrijfsgerichte energielevering. Energiebesparing is een besef bij de burger en heeft niets te maken met de leverancier.

De heer SCHAAP wijst erop dat de energiebesparingsprojecten vaak via de energieleveranciers liepen. De leveranciers riepen de afnemers dus op tot een lager verbruik. Alleen bedrijven die niet gefocust zijn op het maken van financiële winst, maar een maatschappelijke opdracht hebben, kunnen zoiets doen. Het aan de ene kant steeds het milieu voorop stellen en aan de andere kant de energieleveranciers toestaan de vrije markt op te gaan, past niet bij elkaar. Daarom ook wordt in de motie niet alleen over geld gesproken, maar ook over een aantal maatschappelijke doelstellingen.

De heer NIJENBRINKS merkt op dat energiebesparing vooral door de burger moet gebeuren. Bedrijven proberen via de meest adequate en meest efficiënte wijze van levering tot winstmaximalisatie te komen.

De heer SCHAAP meent dat nu een paar dingen door elkaar worden gehaald. Hoe worden individuele huishoudens ertoe gebracht te gaan isoleren om op die manier gas en elektriciteit te besparen? Dat wordt gedaan door subsidieregelingen.

Het waren de energiebedrijven die dergelijke regelingen in het leven riepen, maar dat zullen zij over enkele jaren niet meer doen.

De heer BLANKSMA heeft de indruk dat de PvdA het college vraagt verder onderzoek te doen, terwijl hij die conferentie eigenlijk al op zo kort mogelijk termijn wil houden, juist om de staten er zo snel mogelijk bij te betrekken. Misschien leidt zo'n conferentie dan wel tot onderzoek in deze of gene richting.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN is het met de heer Blanksma eens. Zij wijst er wel op dat groene energie duurder is dan niet-groene energie en dat veel mensen die groene energie niet kunnen betalen. Zij vraagt zich verder af of een door de provincie in het leven geroepen organisatie die energie levert wel kan concurreren met bijvoorbeeld NUON.

De heer ENGELS meent dat de heer Schaap enkele punten heeft ingebracht waarmee het college verder kan. Het idee om de conferentie zo snel mogelijk te houden is wel sympathiek, maar om een conferentie te laten slagen is timing heel belangrijk. Het te vroeg houden van zo'n conferentie houdt het gevaar in dat het rendement niet maximaal zal zijn.

De heer BLANKSMA wijst erop dat hij vanaf nu de betrokkenheid van de staten groter wil laten zijn.

De heer ENGELS vindt de betrokkenheid van de staten al buitengewoon groot.

De heer NIJENBRINKS stelt vast dat de andere fracties pleiten voor verder onderzoek, waarop dan misschien een conferentie volgt. Dit is niet de keuze van zijn fractie, maar de VVD wil wel aan de verdere discussie deelnemen.

De VOORZITTER begrijpt dat ook de VVD een vervolgtraject bepleit.

De heer NIJENBRINKS zegt dat zijn fractie in het vervolgtraject niet buiten spel wil staan.

De heer MASTWIJK is het met de heer Engels eens dat niet blindweg een conferentie georganiseerd moet worden, maar de door de heer

Schaap aangegeven weg wel een heel goede voorbereiding van zo'n conferentie te vinden. Via de overweging in de motie dat "garanties moeten kunnen worden gegeven over de opwekingsvorm van de geleverde energie" kan meer uitvoering aan de daarover in het Bestuursprogramma opgenomen passages worden gegeven.

De heer DIJKS neemt de suggestie van de heer Schaap over om het aantal partijen dat tot nu toe bij deze zaak is betrokken uit te breiden. Het college zal verder een conferentie voorbereiden. Omdat de liberalisering in 2003 al van kracht wordt, moet snel gehandeld worden. De commissie zal voor de conferentie op de hoogte worden gebracht van wat het college allemaal heeft gedaan. Het college zal zeker letten op het duurzaamheidsaspect en op de voordelen van het LED-project.

De heer SCHAAP zegt dat zijn voorstel aan het college was om de in de notitie genoemde alternatieven en de suggesties van de commissie verder uit te werken en daarbij de partijen die zo links en rechts genoemd zijn ook te betrekken. Dan komt vanzelf het moment dat het nuttig is een conferentie te organiseren. Het college moet niet denken dat het deze kwestie met het organiseren van een conferentie kan afdoen. Het vervolgtraject moet in gang worden gezet door middel van verder onderzoek.

De heer NIJENBRINKS heeft van de fractie van het CDA begrepen dat zij zich pas wanneer er meer informatie beschikbaar is, wil uitspreken over de noodzakelijkheid van een conferentie.

De heer MASTWIJK meent dat wanneer uit nader onderzoek blijkt dat verder doorgaan geen zin heeft, een conferentie ook geen zin meer heeft.

De heer DIJKS zegt dat het college een nader onderzoek zal instellen.

De VOORZITTER stelt vast dat een nader onderzoek wordt ingesteld, waarbij externe partijen worden betrokken en dat op grond van de uitkomsten van dat onderzoek bepaald zal worden of een conferentie zal worden georganiseerd.

15. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 17.33 uur.

GB

TOEZEGGING

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 17 april 2002 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 3 De heer WEGGEMANS herhaalt de toezegging dat de commissie de rapportage van de burgemeester van Emmen met betrekking tot de BVO Emmen zal ontvangen.
- 3 De heer WEGGEMANS zegt toe dat Drenthe de verzending van het verslag van de Ipsc-vergadering aan de Drentse fracties die niet in de Ipsc zijn vertegenwoordigd zal verzorgen.
- 13 De heer SWIERSTRA zegt toe dat wanneer het college meent met het uitgetrokken budget onvoldoende aan de verwachtingen van de commissie met betrekking tot het raadplegen van de burgers tegemoet te kunnen komen, de commissie opnieuw zal worden geraadpleegd.